

III

(Akty przygotowawcze)

RADA

STANOWISKO RADY (UE) NR 9/2012 W PIERWSZYM CZYTANIU

w sprawie przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Gruzji

Przyjęte przez Radę w dniu 10 maja 2012 r.

(2012/C 291 E/01)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

stwie konfliktu zbrojnego między Gruzją a Federacją Rosyjską z sierpnia 2008 roku.

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 ust. 2,

- (3) Od trzeciego kwartału 2008 roku gospodarka gruzińska odczuwa negatywne skutki międzynarodowego kryzysu finansowego, czego przejawem jest zmniejszenie produkcji, spadek dochodów budżetowych oraz rosnące potrzeby w zakresie finansowania zewnętrznego.

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

- (4) Podczas międzynarodowej konferencji darczyńców, która odbyła się w dniu 22 października 2008 r., społeczność międzynarodowa zobowiązała się do wsparcia procesu ożywienia gospodarki Gruzji zgodnie z oceną potrzeb przeprowadzoną wspólnie przez Organizację Narodów Zjednoczonych i Bank Światowy.

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Stosunki między Gruzją a Unią Europejską rozwijają się w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa. W 2006 roku Wspólnota uzgodniła z Gruzją plan działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa określający średnioterminowe priorytety w stosunkach między Unią a Gruzją. W 2010 roku Unia i Gruzja rozpoczęły negocjacje układu o stowarzyszeniu, który ma zastąpić obecną umowę o partnerstwie i współpracy⁽²⁾. Ramy stosunków między Unią a Gruzją zostały dodatkowo wzmocnione dzięki niedawno zainicjowanemu Partnerstwu Wschodniemu.
- (2) Na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Europejskiej w dniu 1 września 2008 r. potwierdzono wolę Unii do zacieśnienia stosunków między Unią a Gruzją w następ-

- (5) Unia zadeklarowała udzielenie Gruzji pomocy finansowej w kwocie do 500 mln EUR.
- (6) Procesom dostosowań gospodarczych w Gruzji i ożywieniu jej gospodarki służy pomoc finansowa Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW). We wrześniu 2008 roku władze Gruzji uzgodniły z MFW promesę kredytową na kwotę 750 mln USD, mającą pomóc w dokonaniu w gruzińskiej gospodarce dostosowań niezbędnych w związku z kryzysem finansowym.
- (7) W związku z dalszym pogorszeniem sytuacji gospodarczej w Gruzji, koniecznością skorygowania założeń gospodarczych będących podstawą programu MFW, jak również wzrostem potrzeb Gruzji w zakresie finansowania zewnętrznego, Gruzja i MFW uzgodniły zwiększenie pożyczki MFW dla Gruzji o kwotę 424 mln USD na mocy promesy kredytowej, co zostało zatwierdzone przez zarząd MFW w sierpniu 2009 roku.

(¹) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2011 r. oraz decyzja Rady z dnia ... 2012 r.

(²) Umowa o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony (Dz.U. L 205 z 4.8.1999, s. 3).

- (8) Unia zamierza przyznać w latach 2010–2012 dotacje na wsparcie budżetowe dla Gruzji w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) wynoszące 37 mln EUR rocznie.
- (9) W związku z pogorszeniem sytuacji gospodarczej i perspektyw gospodarczych w Gruzji państwo to wystąpiło o pomoc makrofinansową Unii.
- (10) Biorąc pod uwagę, że w bilansie płatniczym Gruzji utrzymuje się pozostająca do pokrycia luka finansowa, udzielenie pomocy makrofinansowej jest w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach właściwą odpowiedzią na wnioski tego państwa, służącą wsparciu jego stabilizacji gospodarczej w powiązaniu z bieżącym programem MFW.
- (11) Pomoc makrofinansowa Unii dla Gruzji (zwana dalej „unijną pomocą makrofinansową”) powinna nie tylko uzupełniać programy i zasoby z MFW i z Banku Światowego, lecz również zapewnić wartość dodaną wynikającą z zaangażowania Unii.
- (12) Komisja powinna zapewnić zgodność prawną i merytoryczną unijnej pomocy makrofinansowej ze środkami podejmowanymi w różnych obszarach działań zewnętrznych oraz z innymi odpowiednimi politykami Unii.
- (13) Cele szczególne unijnej pomocy makrofinansowej powinny służyć zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i odpowiedzialności. Komisja powinna regularnie monitorować te cele.
- (14) Warunki stanowiące podstawę udzielenia unijnej pomocy makrofinansowej powinny odzwierciedlać kluczowe zasady i cele polityki Unii wobec Gruzji.
- (15) W celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii związanych z unijną pomocą makrofinansową konieczne jest, aby Gruzja przyjęła stosowne środki w zakresie zapobiegania oszustwom, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Ponadto konieczne jest, aby Komisja zapewniła stosowne kontrole, a Trybunał Obrachunkowy – stosowne audyty.
- (16) Udostępnienie unijnej pomocy makrofinansowej nie narusza uprawnień władzy budżetowej.
- (17) Unijną pomocą makrofinansową powinna zarządzać Komisja. Aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu możliwość śledzenia wykonywania niniejszej decyzji, Komisja powinna je regularnie informować o rozwoju sytuacji w odniesieniu do pomocy i udostępniać im odpowiednie dokumenty.
- (18) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję ⁽¹⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia udostępni Gruzji pomoc makrofinansową (zwaną dalej „unijną pomocą makrofinansową”) w maksymalnej kwocie 46 mln EUR, z przeznaczeniem na wsparcie stabilizacji gospodarczej tego państwa oraz pokrycie jego potrzeb w zakresie bilansu płatniczego określonych w bieżącym programie MFW. Z tej maksymalnej kwoty nie więcej niż 23 mln EUR udostępni się w formie dotacji i nie więcej niż 23 mln EUR udostępni się w formie pożyczek. Przekazanie unijnej pomocy makrofinansowej następuje pod warunkiem zatwierdzenia przez władzę budżetową budżetu Unii na rok 2013.

2. Komisję upoważnia się do zaciągania w imieniu Unii pożyczek dla uzyskania niezbędnych zasobów w celu sfinansowania pożyczki stanowiącej część unijnej pomocy makrofinansowej. Maksymalny termin wymagalności pożyczki wynosi 15 lat.

3. Przekazywaniem unijnej pomocy makrofinansowej zarządza Komisja w sposób spójny z umowami lub ustaleniami między MFW a Gruzją oraz z głównymi zasadami i celami reformy gospodarczej określonymi w umowie o partnerstwie i współpracy UE-Gruzja. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Komitet Ekonomiczno-Finansowy o rozwoju sytuacji w odniesieniu do zarządzania unijną pomocą makrofinansową i udostępnia im odpowiednie dokumenty.

4. Unijna pomoc makrofinansowa udostępniana jest na okres dwóch lat i sześciu miesięcy, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 2 ust. 1.

⁽¹⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

Artykuł 2

1. Komisja przyjmuje, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 6 ust. 2, protokół ustaleń określający warunki dotyczące polityki gospodarczej i warunki finansowe związane z unijną pomocą makrofinansową, w tym harmonogram spełnienia tych warunków. Warunki dotyczące polityki gospodarczej i warunki finansowe muszą być spójne z umowami lub ustaleniami, o których mowa w art. 1 ust. 3. Warunki te mają w szczególności służyć zwiększeniu skuteczności i przejrzystości pomocy, w tym systemów zarządzania finansami publicznymi w Gruzji, oraz odpowiedzialności związanej z tą pomocą. Komisja regularnie monitoruje postępy w osiąganiu tych celów. Szczegółowe warunki finansowe unijnej pomocy makrofinansowej określają umowa o dotację i umowa o pożyczkę, które zostaną uzgodnione między Komisją a władzami Gruzji.

2. W okresie udzielania unijnej pomocy makrofinansowej Komisja monitoruje prawidłowość regulacji finansowych, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli Gruzji, które są istotne z punktu widzenia takiej pomocy, jak również przestrzeganie przez Gruzję uzgodnionego harmonogramu.

3. W regularnych odstępach czasu Komisja ocenia, czy polityka gospodarcza Gruzji jest zgodna z celami unijnej pomocy makrofinansowej oraz czy uzgodnione warunki dotyczące polityki gospodarczej są przestrzegane w zadowalający sposób. W tym celu Komisja działa w ścisłej współpracy z MFW i Bankiem Światowym oraz, jeżeli jest to wymagane, z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym.

Artykuł 3

1. Z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2, unijna pomoc makrofinansowa jest udostępniana przez Komisję w dwóch transzach, z których każda obejmuje dotację i pożyczkę. Wysokość każdej transzy określa się w protokole ustaleń.

2. O przekazaniu każdej transzy decyduje Komisja, przy czym warunkiem wypłaty jest przestrzeganie w zadowalający sposób warunków dotyczących polityki gospodarczej i warunków finansowych określonych w protokole ustaleń. Wpłata drugiej transzy następuje nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od przekazania pierwszej transzy.

3. Unijne środki są wypłacane Narodowemu Bankowi Gruzji. Unijne środki mogą zostać przekazane na rzecz skarbu państwa Gruzji jako beneficjenta końcowego, z zastrzeżeniem postanowień uzgodnionych w protokole ustaleń, w tym potwierdzenia budżetowych potrzeb finansowych pozostających do zaspokojenia.

Artykuł 4

1. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek związane z instrumentem pożyczkowym, który stanowi część unijnej pomocy makrofinansowej, przeprowadzane są w euro z tą samą datą waluty i nie narażają Unii na żadną zmianę terminów wymagalności, żadne ryzyko walutowe ani ryzyko stopy procentowej, ani na żadne inne ryzyko handlowe.

2. Na wniosek Gruzji Komisja podejmuje niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby w warunkach udzielanej pożyczki uwzględniona została klauzula wcześniejszej spłaty i aby odpowiadała jej stosowna klauzula w warunkach zaciąganej pożyczki Komisji.

3. Na wniosek Gruzji oraz jeśli okoliczności pozwalają na poprawę oprocentowania udzielonej pożyczki, Komisja może refinansować całość lub część zaciągniętej pierwotnie pożyczki lub zmienić odpowiednie warunki finansowe. Operacje refinansowania lub zmiany warunków pożyczki przeprowadzane są zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1 i nie skutkują przedłużeniem średniego terminu wymagalności danej pożyczki ani zwiększeniem kwoty głównej pozostającej do spłaty na dzień refinansowania lub zmiany warunków pożyczki.

4. Gruzja pokrywa wszystkie koszty poniesione przez Unię w związku z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji.

5. Komisja na bieżąco informuje Parlament Europejski i Komitet Ekonomiczno-Finansowy o rozwoju sytuacji w zakresie operacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

Artykuł 5

Unijna pomoc makrofinansowa jest udzielana zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾ oraz z przepisami wykonawczymi do tego rozporządzenia⁽²⁾. Protokół ustaleń, umowa o pożyczkę oraz umowa o dotację, które zostaną uzgodnione z władzami Gruzji, przewidują w szczególności podjęcie stosownych środków w zakresie zapobiegania oszustwom, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z unijną pomocą makrofinansową i zwalczania ich. W celu zapewnienia większej przejrzystości zarządzania środkami oraz ich wydatkowania, protokół ustaleń, umowa o pożyczkę oraz umowa o dotację przewidują także kontrole, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, przeprowadzane przez Komisję, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych. Przewidują one również audyty Trybunału Obrachunkowego, w tym w stosownych przypadkach audyty na miejscu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z 23 grudnia 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1).

Artykuł 6

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 7

1. Do dnia 30 czerwca każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wykonania niniejszej decyzji w poprzednim roku, zawierające ocenę wykonania. Sprawozdanie zawiera informacje o związku pomiędzy warunkami dotyczącymi polityki gospodarczej i warunkami finansowymi określonymi w protokole ustaleń, bieżącymi wynikami gospodarczymi i budżetowymi Gruzji i decyzjami Komisji dotyczącymi przekazania poszczególnych transz unijnej pomocy makrofinansowej.

2. Nie później niż dwa lata po upływie okresu, w jakim udostępniana była pomoc, o którym mowa w art. 1 ust. 4, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny *ex post*.

Artykuł 8

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu
Europejskiego

...
Przewodniczący

W imieniu Rady

...
Przewodniczący

UZASADNIENIE RADY

I. WPROWADZENIE

Komisja przyjęła swój wniosek dnia 13 stycznia 2011 r.

Parlament Europejski przyjął stanowisko w pierwszym czytaniu na sesji plenarnej dnia 10 maja 2011 r. Parlament Europejski przyjął trzy poprawki.

W dniu 23 stycznia 2012 r. Rada osiągnęła porozumienie polityczne w sprawie tekstu wniosku ⁽¹⁾.

W dniu 10 maja 2012 r. Rada przyjęła swoje stanowisko w pierwszym czytaniu zgodnie z art. 294 Traktatu.

II. CEL

W następstwie konfliktu zbrojnego z Rosją, który miał miejsce w sierpniu 2008 roku, oraz w związku z kryzysem finansowym na świecie, na międzynarodowej konferencji darczyńców w październiku 2008 roku Komisja Europejska zadeklarowała wsparcie UE dla gruzińskiej gospodarki w kwocie do 500 mln EUR. Deklaracja ta obejmowała możliwość przeprowadzenia dwóch operacji wypłaty pomocy makrofinansowej w wysokości 46 mln EUR.

Na początku sierpnia 2010 roku UE zakończyła pierwszą operację wypłaty pomocy makrofinansowej na rzecz Gruzji zatwierdzonej przez Radę w listopadzie 2009 roku ⁽²⁾. Warunkiem zatwierdzenia drugiej operacji pomocy makrofinansowej było utrzymujące się zapotrzebowanie na finansowanie zewnętrzne, przekraczające poziom objęty umową z MFW.

W piśmie z dnia 10 maja 2010 r. minister finansów Gruzji zwrócił się z prośbą o uruchomienie drugiej części zadeklarowanych przez Komisję środków UE. Komisja uważa, że uruchomienie drugiej części pomocy makrofinansowej zadeklarowanej w 2008 roku jest uzasadnione w związku z tym, że – pomimo ożywienia gruzińskiej gospodarki – bilans płatniczy i budżet tego kraju są w dalszym ciągu nadwątłone i podatne na zagrożenia.

Wniosek ma na celu pokrycie części potrzeb kraju w zakresie finansowania zewnętrznego, które zostały określone we współpracy z MFW w ramach obowiązującej od października 2008 roku promesy kredytowej MFW na kwotę 1,17 mld USD. Proponowana pomoc miałaby zostać udzielona w połowie w formie dotacji, a w połowie w formie pożyczki.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

Dnia 1 marca 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (nowe rozporządzenie w sprawie procedury komitetowej).

W związku z tym przepisy wniosku Komisji w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Gruzji dotyczące wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji trzeba było dostosować do wspomnianego rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W kwietniu 2011 roku Parlament Europejski, Komisja i Rada nawiązały nieformalne kontakty przewidziane w pkt 16–18 wspólnej deklaracji w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji ⁽³⁾.

Parlament Europejski nie zgadzał się z Radą w kwestii zmian wymaganych w celu dostosowania przepisów dotyczących wykonywania uprawnień wykonawczych do rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁽¹⁾ Dok. 18792/11.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2009/889/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Gruzji.

⁽³⁾ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5.

W maju 2011 roku Parlament Europejski przyjął stanowisko w pierwszym czytaniu, proponując poprawki w odniesieniu do następujących kwestii:

Motyw 18 – Uprawnienia wykonawcze

Poprawka 1 Parlamentu Europejskiego

W celu uwzględnienia wejścia w życie rozporządzenia 182/2011 dostosowuje się brzmienie motywu 18 dotyczącego przekazania Komisji uprawnień wykonawczych.

Poprawka 1 została włączona do stanowiska Rady w pierwszym czytaniu.

Artykuł 2 – Przyjęcie protokołu ustaleń

Poprawka 2 Parlamentu Europejskiego

Poprawka 2 Parlamentu Europejskiego przewiduje przyjęcie protokołu ustaleń określającego politykę gospodarczą i warunki finansowe, od których zależy udzielenie unijnej pomocy makrofinansowej, zgodnie z procedurą doradczą.

Rada odrzuciła tę poprawkę, argumentując, że w myśl rozporządzenia (UE) nr 182/2011 protokół ustaleń przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą.

Artykuł 6 – Komitet

Poprawka 3 Parlamentu Europejskiego

Zgłoszona przez Parlament Europejski poprawka 3 dotyczy art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 (procedura doradcza).

Rada odrzuciła tę poprawkę z tego samego powodu, co w przypadku poprawki 2 (zastosowanie powinna mieć procedura sprawdzająca).

Rada proponuje również dodać, że w przypadkach, gdy odnośny komitet nie wyda opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego.

IV. PODSUMOWANIE

Stanowisko Rady wprowadza zmiany w stanowisku Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu tylko w odniesieniu do przepisów dotyczących wykonywania uprawnień wykonawczych, tak by zapewnić odpowiednie dostosowanie tych przepisów do nowego rozporządzenia w sprawie procedury komitetowej ((UE) nr 182/2011). Rada oczekuje konstruktywnej dyskusji z Parlamentem Europejskim w drugim czytaniu w celu szybkiego przyjęcia stosownej decyzji.
